

DESTINATARIOS

Profesorado de todos os niveis de ensino; Educadoras-es Sociais, Pedagogas-os, Psicólogas-os, Psicopedagogas-os, Traballadoras-es Sociais; Estudiantes e Persoal Docente e Investigador das universidades e centros de investigación; Profesionais de Administracións Públicas e Integrantes de Sindicatos, MRP e outros colectivos interesados nas TIC, a inclusión e a igualdade; Profesionais en xeral que estean interesados en reflexionar e investigar sobre as TIC e o seu papel transformador da sociedade e educación.

COMISIÓN ORGANIZADORA

Mª MONTSERRAT CASTRO RODRÍGUEZ (Univ da Coruña e NEG)
XOSÉ MANUEL CID FERNÁNDEZ (UVigo, NEG e SIPS)
XESÚS RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ (USC e NEG)
MARÍA CARMEN RICOY LORENZO (UVigo, NEG e SIPS)
LETICIA CASTRO (Col. de Educadoras e Educadores Sociais de Galicia)
RUBÉN CAMILO LOIS GONZÁLEZ (Director do CEER)
DAVID SANTOMIL (Grupo de Investigación Análise Territorial e USC)
AMÉRICO NUNES PERES (Univ Trás-os-Montes e Alto Douro e SIPS)
DANIELA GONÇALVES (ESE de Paula Frassinetti e CEDH da UCP)
JENNIFER FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ (UVigo e NEG)
TANIA BRAGA GARCÍA (Núcleo de Pesquisa em Publicações Didáticas em Univ Federal do Paraná, Brasil)

COMISIÓN CIENTÍFICA

Dr. MANUEL AREA MOREIRA (Univ La Laguna, España)
Dr. RICARDO ANTUNES DE SÁ (Univ Federal do Paraná, Brasil)
Dr. JAVIER BALLESTA PAGÁN (Univ Murcia, España)
Dra. PAULA QUADROS FLORES (IPP, ESE do Porto, Portugal)
Dra. BEATRIZ CEBREIRO LÓPEZ (USC, España)
Dra. MARIA JOAO V. S. COUTO (UVigo, España)
Dra. GLAUCIA DA SILVA BRITO (Univ Federal do Paraná, Brasil)
Dr. JOAQUIM ESCOLA (Univ Trás-os-Montes e Alto Douro, Portugal)
Dr. TIBERIO FELIZ MURIAS (UNED, España)
Dr. ARNO FORMELLA (UVigo, España)
Dr. FERNANDO FRAGA VARELA (USC, España)
Dra. ADRIANA GEWERC (USC, España)
Dra. MERCEDES GONZÁLEZ SANMAMED (Univ da Coruña, España)
Dr. JOSÉ LAGARTO (Univ Católica Portuguesa, Portugal)
Dr. MIGUEL MELENDRO (UNED e SIPS, España)
Dra. Mª LOURDES MONTERO MESA (USC, España)
Dr. PABLO CÉSAR MUÑOZ CARRIL (USC, España)
Dra. EUSEBIO NÁJERA (Univ de Valparaíso, Chile, e SIPS)
Dra. Mª TERESA NÚÑEZ MAYÁN (Univ da Coruña, España)
Dra. ÁNGELES PARRILLA LATAS (UVigo, España)
Dr. JOSÉ PEIRAT CHACÓN (Univ Valencia, España)
Dra. MARIA TERESA R. PESSOA (Univ Coimbra, Portugal)
Dra. YOLANDA RODRÍGUEZ CASTRO (UVigo, España)
Dr. TOM WIKMAN (Abo Akademi University Vasa, Finlandia)
Dra. MÓNICA SILVEIRA MAIA (Escola Superior de Educação do Instituto Politécnico do Porto, Portugal)

SECRETARÍA TÉCNICA

Aida Ameneiros Estévez, Sara Martínez-Carrera, Cristina Sánchez-Martínez, Ana Isabel Castro Rodríguez, Carmen Denébola Álvarez Seone, Camino Pereiro, Silvia López Gómez, Antía Cid Rodríguez, Tania Caamaño Liñares, Elvira Rodrigues, Sálvora Feliz e Marcos Pinaque Varela

MATRÍCULA

Ata o día 15 de Marzo

Profesorado e outros profesionais: 45€
Estudiantes, Persoas desempregadas e membros da NEG: 25€

Do 15 de Marzo ó 1 de Abril

Profesorado e outros profesionais: 50€
Estudiantes, Persoas desempregadas e membros da NEG: 30€

FORMA DE PAGO

Em Portugal: NIB 0035-0442-00013931030-34 (Caixa Geral de Depósitos)
En España: IBAN ES77 2080-0300-85-3040089500 (ABanca)

IV CONGRESO INTERNACIONAL

A fenda dixital: TIC, NEAE, inclusión e equidade

<https://fendadixital.wordpress.com/>

Facultade de Ciencias da Educación _ Campus Vida
Santiago de Compostela
7,8 e 9 de abril de 2016

Entidades Organizadoras

Entidades Colaboradoras

Deseño de imaxe a cargo de Sálvora Feliz

PROGRAMA DE ABRIL

Xoves 07

- 9:00h • **Recepción de Participantes**
- 9:30h • **Acto de Inauguración**
- 10:00h • **Conferencia inaugural: Desafíos da inclusión na sociedade dixital.**
• *Angeles Parrilla Latas (UVigo) e Tiberio Feliz Murias (UNED).*
• *Moderadora: Mari Carmen Ricoy Lorenzo (UVigo)*
- 11:30h • **Pausa para café**
- 12:00h • **Presentación de comunicacións**
- 14:00h • **Almorzo**
- 16:30h • **Recursos educacionais abertos e a democratización do coñecemento.** *Glauco Gomes de Menezes (Univ Federal do Paraná).*
- 17:15h • **Mesa redonda: Contribución das TIC en iniciativas de atención á diversidade.** *Moderadora: Jennifer Fernández Rodríguez (UVigo)*
• *TICs e sociedade plural. Arno Formella*
• *Xefa de Servizo de Formación do Prof. Fátima María García Doval*
• *Symbolinc, un nuevo sistema de símbolos para la comunicación y la inclusión. Secundino Correia (Imagina)*
- 18:45h • **Descanso**
- 19:00h • **Proxección de curtametraxe e debate: O proxecto "Vida".** *Rubén Rodríguez Rodríguez (Rubén Riós).*

Venres 08

- 9:00h • **Mesa redonda: Institucións sen ánimo de lucro, inclusión socio-educativa, social e formación ocupacional-laboral.** *Moderadora: Montserrat Castro Rodríguez (Univ da Coruña)*
• *COGAMI. M^a del Mar Pérez Alonso*
• *Fundación Down Compostela. Genma Rodríguez Pires*
• *TRASCOS. Lucía Soto Escariz*
• *Experiencia audiovisual: O Trastorno de espectro autista (TEA).*
• *Xosé Manuel Felpeto Carballeira e Roberto Rego Rodríguez*
- 10:30h • **Pausa para café**
- 11:00h • **Mesa redonda: Boas prácticas, rompendo a fenda dixital dende a educación social.** *Moderadora: Leticia Castro (vogal CEESG)*
• *Xeibra Xestión (Consultora especializada na xestión de Servizos Sociais). Alba Pardo Servia*
• *Federación de Asociacións de familiares e Persoas con enfermidade mental de Galicia (FEAFES). Rocío Núñez Rúa*
• *Blog Mimadriña. Palmira Castro Marcote*
• *Programa de envellecemento activo, Deputación de Lugo. Bruno Faustino Durán*
- 16:30h • **Presentación de comunicacións**
- 18:30h • **Mesa de Experiencias: TIC, inclusión educativa e desenvolvemento rural.** *Moderador: Rubén Camilo Lois González (CEERN)*
• *A presenza das TIC no eido rural galego. Xosé Carlos Macía Arce e Francisco Xosé Armas Quintá (AGALI)*
• *As TIC como recurso para a identificación e revalorización do patrimonio natural e cultural no rural galego. Camino Pereiro González (CPI Plurilingüe Virxe da Cela)*
• *Accesibilidade e Iniquidades territoriais. Vítor Ribeiro (ESE de Paula Frassinetti e Univ do Minho)*
- 19:30h • **Presentación do proxecto "Memoria Audiovisual de Compostela".** *Departamento de Educación e Cidadanía e Concello de Santiago de Compostela*

Sábado 09

- 9:30h • **Mesa redonda: TICs, inclusión, xénero e igualdade.** *Moderadora: Daniela Gonçalves (ESE de Paula Frassinetti)*
• *TICS e equidade: o caso de Cuba Alentejano. José Lagarto (Univ Católica Portuguesa)*
• *Bullying, xénero e diversidade sexual: As TIC como ferramentas de reprodución e resistencia da heteronorma. María Victoria Carrera Fernández (UVigo)*
• *Análise da comunicación, interacción e satisfacción entre profesores de diferentes niveis de ensino en formación mediada por LMS.*
• *Rui João Teles da Silva Ramalho e Joana Pinto (ESE de Paula Frassinetti e Univ de Aveiro)*
- 10:30h • **Pausa para café**
- 11:00h • **Mesa redonda: TICs, inclusión educativa e igualdade no ámbito universitario.** *Moderador: Marcos Pinaque Varela (USC)*
• *Montserrat Castro Rodríguez (Univ da Coruña)*
• *Manuel Ojea Rúa (UVigo)*
• *Alumnado das Universidades Galegas: USC; Univ da Coruña e UVigo*
- 13:00h • **Acto de clausura**
- 13:30h • **Almorzo**
- 16:30h • **Visita-Charla: As Catedrais na Sociedade da Información.**
• *David Santomil Mosquera (Grupo de Investigación Análise Territorial, ANTE, e USC).*

OBXECTIVOS

- Reflexionar sobre as actividades implementadas coas TIC nos diversos contextos socioeducativos actuais.
- Crear un espazo de intercambio de experiencias entre diferentes profesionais debatendo sobre a relevancia das TIC para a atención á diversidade nos Centros Educativos Ordinarios, Escolares, Rurais Agrupados, Integrados e nas Facultades de educación entre outros.
- Analizar a incorporación das TIC á diversidade de centros educativos existentes no ámbito rural e urbano.
- Debater, dende o punto de vista didáctico e curricular, sobre os principais retos educativos que as TIC terán que afrontar nos próximos anos.
- Analizar a forma na que as TIC poden contribuír para fomentar a igualdade ou xerar desigualdade nos Centros Educativos e na contorna.
- Identificar os problemas que profesionais da educación veñen formulando na introdución das TIC no contexto educativo e comunitario.
- Favorecer un encontro entre diferentes Institucións (Centros de Formación, Concellos, Escolas, Universidades, entre outros), procurando, en conxunto, formular propostas de mellora ao redor ás necesidades educativas, inclusión e igualdade.
- Reflexionar sobre a utilización das TIC e outros recursos, identificando as súas principais fortalezas e debilidades.
- Crear un espazo de intercambio de investigacións sobre as TIC e sobre a súa contribución en favorecer a labor socioeducativa na abordaxe das NEAE, a inclusión e a igualdade de xénero.

TEMÁTICA

- Intervención sociocomunitaria e proxectos educativos con TIC
- Recursos dixitais en contextos educativos
- Experiencias educativas de atención ás neae e nee con TIC
- Metodoloxías innovadoras con TIC para a atención á diversidade, inclusión e equidade

NORMAS PARA COMUNICACIÓNS

Para presentar o título e o resumo a data límite é o **10 de decembro**, debendo ser enviada ao Congreso: secretariado.fenda@gmail.com. O idioma poderá ser galego, portugués ou castelán. De ser o caso, confirmarase a aceptación das comunicacións antes do **20 de decembro**. A data tope para a entrega do texto completo farase o **1 de abril**. O primeiro envío, no caso do Resumo, contará con: **Título da comunicación; Datos do autor-a, institución, correo electrónico; Referencia ás necesidades técnicas** (vídeo, retroproxección, ordenador...); **Resumo cun máximo de 200 palabras**, no que se explicitará o obxectivo central do estudo, a metodoloxía, os resultados máis destacados (de ser o caso) e conclusións; **Palabras-chave**, máximo de 4. As comunicacións deberán estar relacionadas con algún dos obxectivos / temática do congreso. A extensión das comunicacións será dun máximo de 5.000 palabras e terá que incluír o resumo cun máximo de 200 palabras e palabras clave. Tipo de letra Times New Roman, interlineado simple, marxes superior e inferior 2,5; esquerda e dereita 3. Os autores-as da/s comunicación/s deben facer o pago da matrícula e cubrir a ficha de inscrición que se atopa na páxina web.

O texto final para a publicación, no caso das comunicacións, debe seguir a seguinte estrutura:

1. Título
2. Complemento de título (opcional)
3. Identificación dos-as autores-as (nome e apelidos), institución e correo electrónico
4. Resumo
5. Palabras-chave
6. Introducción
(se fose preciso pódese incluír apartado específico para marco teórico/ revisión bibliográfica/estado da cuestión)
7. Metodoloxía
8. Resultados (de ser o caso)
9. Conclusións, discusión e conclusións
10. Agradecementos (de ser o caso). Poden ser incluídos no final do documento, antes das referencias
11. Referencias bibliográficas

Non se permite incluír encabezamento e notas de pé de páxina. A norma para as Referencias bibliográficas e citas debe ser a 6ª edición da APA (American Psychological Association). As citas serán integradas no texto dacordo con o sistema autor/a-data. En caso de citas textuais incluír o número da páxina.

IV CONGRESO INTERNACIONAL. A FENDA DIXITAL: TIC, NEE, INCLUSÃO E EQUIDADE

AUTORAS: Ana Isabel Silva & Filipa Pereira

TÍTULO: Infografia: espaço de literacia em contexto de necessidades educativas especiais

TEMÁTICA DA COMUNICAÇÃO: Metodoloxías innovadoras con TIC para a atención á diversidade, inclusión e igualdade.

Ainda que comumente associada ao jornalismo, a infografia atualiza potencialidades que pensamos redimensionar para diversos contextos educativos, incluindo a educação especial. Nesta comunicação descrevemos a infografia como uma ferramenta ao serviço da literacia, pelo cariz facilitador da compreensão das mensagens escritas. Propomos cartografar a utilização desta ferramenta ao serviço de crianças e jovens com necessidade educativas especiais, promovendo a literacia visual. A partir da análise de documentos reguladores da ação docente, de instrumentos e recursos didáticos à disposição de professores, descrevemos a pertinência da utilização da infografia para e com estes públicos. Paralelamente, propomos, neste âmbito, caracterizar e avaliar o impacto da utilização da infografia na compreensão de conteúdos escolares em diferentes anos de escolaridade.

PALAVRAS CHAVE: Literacia; Necessidades Educativas Especiais; TIC; Infografia .